

645/2
2000

5-6

სამხრეთი
საქართველო

საქართველოს

ზნაობრივი დანაშაული!

თამარ მეფე ერის იდეალია და ასე უნდა დარჩეს მომავალი. მისი შურისძიებულება ჩვენ ერის შურისძიებულებად მივიჩნეთ და ღვაწლი ვერ შეგვტოვო.

მაგრამ ვაი, რომ თამარ მეფის შურისძიებულება არ იქმნებოდა და ინტერეუმი ქვეყანა დიდფაულსაც წაჰკართო ქიმურჯი და თანაც როგორ.

ცნობილია, რომ ქვეყანა წამებულის საზოგადოებამ სარჩელი აღწერა თქვენს წინააღმდეგ აღნიშნული ფაქტის გამო. მართალია, პირადად მე ვეჭვობო ურდოილუ პასუხისმგებლობაზე მეტად მორალური პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისრებოდათ ნათქვამის გამო, რადგან ჩვენი ყოველი ქმედების პრინციპი ქრისტიანული გზა უნდა იყოს.

რაც შეეხება შურისძიებულებას, მართკ ერთი რომელიმე საზოგადოება კი არა, თვითონ ერთი ქართველი ეკლესიაა შურისძიებულებით, რამეთუ თამარი და ქვეყნის ეკლესიის მიერ წმინდანებად არიან შერაცხვნილი.

შურისძიებულება თვით ინტერეუმი სათაურსაც რომელიც თქვენი პასუხიდან ამოდის და ვთომ ისტატურადაა „შენი-

ბული“; „პოზია“? მე ვამბობ ქალია?.. ბატონო კობეჩი ჩვენ ვერ შეგვედგინოთ, შევადიანო ნებისმიერი ქვეყნის მთავრობით, ეს თქვენი პირადად საქმეა, მაგრამ თვითონ ერის იდეალს ხუ შეგვხებიო. მკრეხლობას რე ჩაიდინო.

მე ვიტყვობ ქალს, რომელსაც 23 წლისას სამი შვილი დარჩა. აღზარდა თავდადებით, ოჯახური კერა არ ჩაქოვო, წმინდად ატარა სიღვრილის მიხედვით მუდლის სახელი. როცა ჩადრიცავლა, დანაშაული შეუსრულეს, მუდლის სურათი ჩააფილეს საფლავში... ის კაცი ბედნიერი იყო იმქვეყნადაც, რადგან ასეთი გრძელული მუდლუ დატოვა.

მე ვამბობ, რომ სწორედ ასეთი ქალი ნამდვილი ქალი, და არა ის, რომლის მოვლესაც თქვენ თავაზობთ მკითხველს.

ამით ვამბობთაც წერის, როგორც ქართველს, როგორც ქალს არ შეშულო არ მითქვა ჩემი სათქმელი.

ვეჭვობო, თქვენ, როგორც ცოცხლობა, პატიება უნდა იხიოთ ღმერთსა და ერს. ეს ჩემი კერაა აზრია, რომლის გამოთქმის უფლება, ვეჭვობო მეც მაქვს.

ღონა ბარათაშვილი

21734

რედაქციისათვის:

ეს წერილი კარგახანია დევს რედაქციაში, მაგრამ რაკილა სახამართლო მოსმენა იყო დანიშნული, თაკვი ვიკავებდით მისი დაბეჭდვისაკენ.

აღარ ვგინდოდა ზემოქმედ შეგვეწუხებინა ასაკოვანი მხახიბი, ვეჭვობდით რომ მისი სიტყვები შეცდომით იყო ნათქვამი... და შეცდომას დირეულად გასწორებად ვაძლწრეული ხელიშით და მოხსნიებთ.

სამწუხაროდ, დავრწმუნდით, რომ ყოველდევ ისე არ იყო, როგორც ჩვენ გვევინა. ეს აზრი დავეციდსტურა კობეჩი მახარაბის ადვოკატის გამაღიზიანებელმა და სხვათაშუაშეგებად.

ისი ვიგობდით, რომ ბატონი კობეჩი ვეჭვო დღეობი ნინშავდა, რომ იგი არაფერსაც არ იტანიბეს. ვაი, რომ დატოვს ყოველთვის არა აქვს თქირის ფასა...

როგორც ვიციო, კობეჩი მახარაბემ ეკლესიის წინაშე კი მიზინაია, მაგრამ ერის წინაშე ეს არ უცნია... მონანიება არასიღეს არის გვიანი, ამ იმედით ვებეჭდავო ამ წერილს.

როგორ ჩაგრადა თამარის გამეჭვების ზემა? სამწუხაროდ, ისტორიკოსებს ამ საკითხზე მწირი ცნობები დაუცვაო. საქმის გასაილბეგად შეიძლება „ვეფხისტყაოსანში“ აღწერილი თინათინის გამეჭვების სურათი გამოვიყიადგეს. თინათინიც, თამარისა არ იყოს, მამის ერთადერთი შვილი იყო და მასაც თინათინსადრედ აცხადებდნენ.

თინათინი მიჰყავს მამას, პირთა შიი ნაივლითა, დასვა და თავსა გეგურენი დასვდა თავისა ხელითა, მისცა სკიატრა და შემოსა მფევირა სამოსელითა. ქალი მჭებერ სჭებრეტს ყოველთა ცნობათა ბრზანდ მფეველითა“.

თამარი, რა თქმა უნდა, თინათინი არ არის. არც ვითორც არბების მეფე როსტომიანი, მაგრამ შთა რუსთაველმა თავის გმირებში რომ მისი თანამებრევე საქათვილს მესევეურთა სულეები ჩაღო, ეს ცხადია და აღიარებულობა.

ახლა თამარის კარის ერთ-ერთი ისტორიკოსის მოყვანილობით ვითრებო მესამემ, — წერს იგი, — ნაჭარსაგვეს შებრძოლა შვიდივე სამეფოს დიდებულები, მითხრა საკუთარი მფეულე ბურღუხანი და ასული თამარი „ნაივლი და ბრწეველები თვითთა მათთა, და მინათი ყოველთა მფევირა და გეგურენი ყოველთა ხელმწიფეთა“. მერე საერო თუ საეკლესიო დიდებულები, ვითრევე უმადლოესი სამებრევე პირების თანადრეობითა და რჩევით, თამარი მეფედ გამოცხადდა: ტახტზე მჯდომის მორევენა მხარეს მისიყა, მერე თავეც აფეხნული, ზემოხუხთა და სმარავლით შემეკული ბავაღელი ოქროს გეგურენით დაადგა. ისტორიკოსის სიტყვით, საზეზომდ ვითრევილი თამარი შემეკული და შემოსილი იყო ფერად-ფერადი ოქროსქსოვილი ფეხუვიკით (გრძელკვდილიანი სამოსი), ბისინით და ხეხით.

ამ დროს „მღვიდარი ერისანი დიდებითიდეს წინაშე

პირსა მისსა, — წერს ისტორიკოსი, — და თვით მეფე (გ.ი. გიორგი), მილოციბელი ერთგულობისა და ერთგულობისა მამოსათვის და ცრემლით მტროვლობისა და შემევედრებულები დმრეობისა, მაკურთხებულ ექნა აზრანათათა ისაკასდმდე და ისაკიანთა იკითხილავნა და იკითხანთა ვიდრე თისიპიანთამდე რომელი ჩანს ვითარ მზე უღრუბო-ლი მაქრის მთლედენსადრედ დღემდე“.

ერთი სიტყვით, თამარის თანამოსაყრედ გამოცხადება, მეფე გიორგის დიდი ზეშით აღუწინავეს, რაც ძალზე ბუნებრივია. შუასაუკუნეების საქართველოში და სხვა ქვეყნებშიც, ტახტზე ახალი მეფის ასედა დიდი ხარზეშით აღნიშნებულად ხომდე თამარის ისტორიკოსი არაფერს გვეუბრება, თორემ ამ დღეობის ნაჭარსაგვეს დაახლოებით ისეთი ამბები უნდა მომხდარიყო, როგორც თინათინის გამეჭვების დღეს ხდებოდა. შთა რუსთაველის სიტყვით, მეფე როსტომიანმა თავის მოხელეებს

„ურბანას წადით, გახსენით, რაცა სდე საჭურჭლეშთა, ამილხასეცა, მოსხით რემა, ჯოფი და ცხრთა“.

მოიღეს, გავცა უსოხით, სოხევი ამ მოსწევირა.

ღარსა ხეტედაან ლაშქართი, მართ ვითა მჭობრქრთა. აღავიდობის საჭურჭლეშა მისსა, ვითა ნაიორქალსა, მას ტაქოსა არაბურთა, ქვე-ნაბაშსა, ნასურქალსა, ამ დაიბრქრეს (ცალბერსა არ ყმსა და არცა ქალსა). ამრეად, 1179 წელს ვითრევე მქმანემ თავისი ქალმშვილი თამარი თანამოსაყრედ გამოცხადდა. თამარი უკვე მეფე იყო.

თამარი მხოლოდ მნიშვნელობის ადამიანი ნიდადა. თამარ მეფეც ჩვენი ქვეყანა მართლაც მიყვანს ცხელიერის მწერედალმდე.

საჭურჭლეს, მაცა ჩხაიქემ შემქნა თამარის გამეჭვების ამსახელი ხატე, რომელსაც ბქმე გეთავაზობთ.

ს(ო)ს(ი) 01/08/86ამ

მშობიარობა პარაქა

გოვითხრობს საზოგადოებრივი უნივერსიტეტის ბინაკოლოგიის პროფესორი პარაქა პარაქა:

— ორსულობის ვადა — 9 თვე თვით ბუნების მიერ არის დადგენილი, მაგრამ რატომ არ უნდა ვცალოთ მისი შეცვლა? ქალის ორგანიზმი, ორის მატერიალში მუშაობს, მაღელვება, ადვილად იღებს ინფექციას. წონაში მატების გამო, მთი უფრო, თუ ქალი სამ-

შე, ბავშვი იწყებს შრდას, ამ დროს დაიქვეითა სიღრმის სივრცე და მისთვის უკმაყოფილოა. წარმოადგენს რამდენიმე საათში „დამაჩქარებელი“ უკეთესობის უკრძალვი იყო და მოქმედებს იწყება.

— **ვინაა ეს საშიში არაა?**

— კატალიზატორს არ შეუძლია რაიმე შეაფეროს ბავშვის განვითარებაში. ის პროცესში არ ერთვება, მხო-

ნორვეგიელმა გინეკოლოგებმა წარმატებით დაასრულეს პირველი სამეცნიერო ექსპერიმენტი — შეცვალეს ორსულობის დრო.

მათმა პაციენტმა სიღვიბი ნიღბარმა დაორსულენიდა და ექვსი თვის თავზე გააჩინა ნორმალური ჯანმრთელი ბიჭი.

ს ა - ხურში დაღის, იზრდება დაქვემდებარება, სხვა სახის გრავიტაციის შესაძლებლობა, რაც უარყოფითად მოქმედებს ნაყოფზე, რომ აღარაფერი ვთქვათ ეკოლოგიურად დაბინძურებულ გარემოში. ასეთ რისკს მთლიანად ვერ ავაცილებთ ვერც დღეს და ვერც ნაყოფს.

ჩვენ შევეცადეთ შეგვემცირებინა დღის ორგანიზმში ბავშვის ყოფის საშიში პერიოდი.

ორწლიანი ექსპერიმენტის შემდეგ, რაც ლაბორატორიაში ემბრიონის უკრძალვი ჩატარდა, საშუალება მოგვცა დავექცეოთ მათი განვითარება.

— **ეს როგორ მოხერხდა?**

— უკრძალვი ვითარებიდან საექსპერიმენტო ნივთიერების — კატალიზატორის შექმნით. ამისთვის ვადას ვაგულის ვს ნივთიერება თვით ორგანიზმში წარმოქმნიდა. ის ემბრიონის უკრძალვიცა და აიძულებს მას ცხრა თვის თავზე ბავშვმა ჩაიკალიბდება დაბარულის და დაბადებისთვის მზად იყოს.

ახლა წარმოადგინეთ, რომ კატალიზატორი ვითქვით ერთნახევარჯერ შევიც იყოს. ცხადია, მაშინ ნაყოფის განვითარება შესაბამისად დაჩქარდება. ამაზე დაამყარებელი ჩვენი მეთოდი. ემბრიონულ ქსოვილებზე წარმატებული ცდის შემდეგ, ნება დაგვართოს ჩავეტყუებოთ მეცნიერული ექსპერიმენტი. დავაწყეთ მსურველებს მუხა. წარმოადგინეთ ბუერი ქალი გამოგვცხადება. გამოკვლევების შემდეგ ავირჩიეთ სიღვიბი ნიღბარი.

— **და ყოველდღე უკეთობით კატალიზატორის მიღება?**

— ნიღბარ მსაქ არ ყოფილა. პირველ სამ თვეს მარტო ვაკვირდებოდით ნაყოფის განვითარებას. ამ პერიოდში ყალიბდება ბავშვის მინარე ორგანიზმი, თავის გენი, განი, აქ აჩქარება არ შეიძლება. აი, როცა ჩანასახიდან მდგომარეობაში ყველა ორგანიზმი ადგილ-

ლოდ აჩქარებს ამ პროცესს. ამის დასტურია სიღვიბი შევიც. იგი დაიბადა ჩანასი და ნორმალური, როგორც ვამარულობთ, დამაჩქარებლის მიყვამიდან სამ თვის შემდეგ.

— **ნუთუ ქალის ორგანიზმისთვის ეს უხეიარია. ხომ შეიძლება ასეთ დიდ დატვირთვას ვერ გაუძლოს?**

— ჩვენ ხომ შეკეთრად არ ვამცირებთ ვადას. ვითქვით, ლხმ სამი თვე, ხვალ უკვე — შეექვსე, ორსულობა აქე თანდათანობით ვითარდება.

ცხადია, ექსპერიმენტში ვრთავთ მთლად ჯანმრთელ ქალებს, ვისაც გულის, თირკმელების პრობლემები აქვს, მათთან ორსულობის დაჩქარება ნამდვილად არ დარს.

წერილის კომენტარს უკეთებს შევიცის მეცნიერებათა დოქტორი ვინეკოლოგი ნინა ანდრეასიანა: უკანასკნელი ოცი წლის მანძილზე დასუსტებულ ახალშობილთა რიცხვმა ვეროპის ქვეყნებში ორჯერ იმატა. ამის მიზეზი კოლოფორუ პირობები და იმუნეტეტის დაქვეითებაა. აიტბომ ექიმები კარგა ხანია ფიქრობენ, როგორ დაიცვან ემბრიონი არაკეთილსამიქლო პირობებისაგან.

მავალითაც, იყო იდეა „ხელოვნური წაღის“ შექმნისა — კოლოფორუდ სუფთა ვარეობის, რომელშიც ემბრიონი ვივლენობდათ მ თვე. მაგრამ ამ შეთქმობა ვერ იმუშავა. აღიანი მსჯილი ქალის ორგანიზმს შეეცვლა რაიმე სინთეტური ნივთიერებებით. აიტბომ ნორმალური მეცნიერების იდეა — შე უფრო პერსპექტიულიად შეჩვენება, რადგან ბავშვი აქ ხომ დღის ორგანიზმში ვითარდება.

შესაძლებელია, ამ შეთქმის გამოყენების ბუერი მსურველი აღმოჩნდეს, რადგან ეს თანამედროვე საქმიანი ქალბინისთვის უნდა ზღუდავდეს!

რა თქმა უნდა, შეთქმის შრავალმხრივ შესასწავლია, ვიდრე მასობრივად გამოიყენებოდეს.

ჩვეულებრივი პრარჩვეუ- ლებრივი ბავშვი

საქართველოში ნიჭიერებით ვერაფერს გააოცებ, მაგრამ ზოგი ისეთი განსაკუთრებული იმედება, შეუძლებელია მრავალში არ გამოარჩიო.

4 წლის ბესო კაპანაძემ წერა-კითხვა არ იცის, მაგრამ დილა-საღამოს ლოცვები, ტროპარ-კონდაკები და 50-ე ფსალმური გაზეპირებული აქვს. ვინ ასწავლა?

- არაინ, - ბებიას უსმენს ხოლმე.
ლოცვების გარდა ბესომ უამრავი ლექსი და ზღაპარიც იცის, ცეკვებს კიდეც - თითის წვერებზე შემდგარი სცენას რამდენჯერმე უწლის.

8 თვის იყო, როცა ლაპარაკი დაიწყო. ბებულაზე საოცარი ის არის, რომ მხოლოდ 6 თვისა მიიყვანეს საბავშვო ბაღში მოზრდილთა ჯგუფში და როცა ენა ამოიღდა, მოულოდნელად იმ ლექსების თქმა დაიწყო, რომლებსაც ადრე სხვა ბავშვებს ასწავლიდნენ. საოცარია, სანამ ლაპარაკს იწყებდა, ბიჭუნა უკვე ლექსებს „სწავლობდა“.

ბესო ზესტაფონელია და ხშირად დადის მარველ მიტრიპოლიტ კონსტანტინეზთან, - მეუფე რომ ლოცვას დაიწყებს, ბესო ასამაღლებელს უბნება, - არც ვალობა ეშლება და ის ლოცვებიც კი უსწავლია, რომლებსაც მარტო მეუფე კითხულობს. - ჩემი მამა გამომხილა: ერის კაცისთვის ამ ლოცვების თქმა არ შეიძლება, მაგრამ ვიცი და რა ვქნაო.

ბესოს, ღმერთის მერესამშობლო და დედა უყვარს, - იცის, ჩვენს ქვეყანა ღვთისმშობლის წილხედრი რომ არის, იცის, ბევრი რამე იცის, მაგრამ ზოგჯერ პატარა ფეხსაცმელს მზეზე აწყობს „გასაზრდელად“, ზურღებს კი „ათხავს“, რათა ბევრი ფული „მოისხას“ და უპოვართ დაურიგოს.

ასეთი ჩვეულებრივი ბიჭია ეს არაჩვეულებრივი ბავშვი. მის ლოცვას აუცილებლად შეისმენს უფალი და საქართველო გააჩრება.

ნანა ავაბატიონი-დაკითხავილი

ლიტერატურის სიხსენი

ქართული ზღაპრები ინგლისურად

ბრიტანელები ქართულ ხალხურ ზღაპრებს მარჯორი უორდროპის თარგმანებით ვაქცენენ ჰორველად 1894 წელს. საუკუნის მანძილზე ინგლისურენოვან სამყაროში არავის უცდია ამ თეორიულ-მთაბღური საქმის გაგრძელება, თუ არ ჩაუვლით ადოლფ დირის მიერ 1925 წელს ლონდონ-ტრონტოში გამოცემულ კავკასიურ ხალხურ ზღაპრებში დაბეჭდილ რამდენიმე ქართულ ზღაპარს.

პროფესორმა დევიდ ჰანტმა ხის წლის შემდეგ ინგლისურ ენაზე თარგმნა ჩრდილო ქართული ზღაპრები და უსახელოდ გადასცა გამოცემლობა „მერანს“ გამოცემულად. აღსანიშნავია, გამოცემლობამ შესძლო აღნიშნული ზღაპრებიდან 60 ზღაპრის გამოცემა ინგლისურ ენაზე. კრებულს თან ერთვის კომენტარები და უცხო საიტების განმარტებები. უცხოელ მკვლევარებს საშუალება მიეცემათ იკვლიონ ქართული ხალხურ

რი ზღაპრები, ხოლო ჩვეულებრივმა მკითხველმა ისინი მოეხონ მათი მრავალფეროვნებითა და ხატოვნებით.

GEORGIAN FOLK TALES

წიგნის რედაქტორები არიან მერი სუნაშვილი-წიკლაური და შუკია აფრილინი.

აქვე დაგხსენთ, რომ მთაბრუნავების ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ფოლკლორის განყოფილების უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი მერი წიკლაური არჩეულია ბრიტანეთის ფოლკლორული სასოციალიზაციის წევრად.

იგი ასევე მიწვეულია 2000 წლის ოქტომბერში ედინბურგის უნივერსიტეტში კერტინ ბრიჯის კლუბისა და ხალხური კომპოლოგიის სასოციალიზაციის მიერ დაჯგუფებულ ფოლკლორისტთა კონფერენციაში.

ნათია გვახალია

გულში იმ სიწმინდეში

მრო ოჯახში „ვეფხისტყაოსნის“ სატიტული ყაზაი შემდეგი სტიქონება წარწერილი:

„ჩემო ინგა! საქართველოში, სასურველი მანძილზე ცველაზე ძვირფასი მზიით დიდი შოის უბადლო „ვეფხისტყაოსანი“ იყო. ასეა დღესაც, თუმცა მე მიმანია, რომ შენ უძვირფასესი ღირსება – სინდისი, ნამუსი გაგატანე. მინდა ვირწმუნო, რომ დამკვიდრებული ტრადიციებისამებრ, ამ გენიალური ქმნილებიდან აღებული გაცეილებით შეივლებს ბუბუსთან ერთად ვაგაკაობის, მეგობრობის, კლემამოსილების, საინფორმაციო და სიყვარულის მაღალ იდეალებს მიასწავლი. ასეთ წმინდა და ამაღლებულ ტრადიციებზე აღზრდილი, ქართული სულისა და სიტყვის მაღალ აზიარებ... იქნები ერთგული, მოსიყვარულე მუდღე და საძირკველმდებელი დიდი ქართული ოჯახისა.

სათუდა შენაზავ და შთამომავლობას გადასცემ შენ შობილებს, ახლობლებს, მთელი სავგარეულოს ღირსებას და ტრადიციებს.

იცოდე, გახსოვდეს – ეს შენი მოვალეობა!
შენი ღელა
ნანი გუგუნავა“

ქალბატონი ნანი გუგუნავა – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პრაზოლების მინისტრი, პედაგოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, პედაგოგიურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, მუშედ აბაშიძის სახელობის სახელმწიფო პრემიის დასაფუძვლები, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ქალთა სამსახურის ომეგობარე, ღირსების ორდენის კავალერი... რევალიების ამ ვრცელ ნუსხას ჩემი ინიციატივით ერთსაც დავამატებ – ქალბატონი ნანი გუგუნავა მწერალიც გახლავთ, – მრავალი სამეცნიერო ნაშრომის გარდა, იგი ავტორია მაღალმატერული ნაწარმოებისა „ჩემედ აბაშიძე – განმანათლებელი“.

ქალბატონი ნანი გუგუნავების იმ უძველესი თავადური შტოს წარმომადგენელია, რომელთაც ნათელი კვალი დატოვეს ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში. აჭარის განათლების მინისტრის შექმნილი და ხელნაწერი არაფერი აქვს – გენებით გაღმოსკვა არისტოკრატიკობა, შთამბეჭდავი გარეგნობა და ცველა ის ღირსება, რაც ქალს აკომბს და ამშვენებს.

ნანი და მისი მძა პატარები იყვნენ, მამა რომ ვადასახლეს. პაუშუები მარტოხელა რძლის ანაბარა არ დატოვა გოგუცა გუგუნავამ – გვარიშვილობით და იერსახით გამორჩეულმა

ქალიშვილმა, – უარი თქვა პირად ბედნიერებაზე, საკუთარ შთამომავლობაზე და ახალგაზრდობა მისიშვილების აღზრდას შეაღია. უფრო მართებული იქნებოდა თუ ვიტყვით, რომ მთელი სიცოცხლე მისიშვილებს შესწორა.

რეპრესირებული მამა ოჯახში რომ დაბრუნდა, ნანიმ იმ წელიწადს სკოლა ოქროს მედლით დაამთავრა და სტუდენტურ გახდა. მამა-შვილი ძალიან დამეგობრდა, გოგონა ცველაფერში მამის რჩევას თვალისწინებდა, ცველაფერს მას უთანხმებდა, – აკი, გაუმართლა კიდევ – ქალიშვილის მომზიბდავი გარეგნობა და სულიერი თვისებები ბევრ ჰაბუსს უკარგავდა მოსვენებას, მაგრამ ცველას ახალგაზრდა ექიმმა მურა გათენამედ აჯობა. – თავად ბატონი მერაბი ბათუმის ფიზიოთერაპიული საავადმყოფოს მთავარი ექიმი იყო, – სამსახურბრძივი დატვირთვა არც მას აკლდა, მაგრამ ცოლს ცველანიარად ხელს უწყობდა, სადილის მომზადებაშიც კი ენხმარებოდა.

სამუსხაროდ, დიდ ხანს არ გავბრძლებულა მათი ბედნიერება. მუდღლის გარდაცვალების შემდეგ ორმავე ტვირთი დაწავა, თუმცა მწუხარებამ ვერ გატანა ქალი – პასუხისმგებლობამ ერისა და ოჯახის წინაშე გაირმაგებული ენერჯითი ავავსო.

საოცრად ობიექტური და მოუკერძობელი მინისტრი ათუელი წლების განმავლობაში პასუხსაკებ თანამდებობაზე ისე მუშაობს, ისე მოიყვანა ოჯახი დღემდე, ხმამაღლი სიტყვა არასოდეს უთქვამს და ეს ცველაფერი იმის წყალობაა, რომ კლემამოსილი ქალბატონი თავისდაუნებურად პატივისცემით განაწყობს თანამშრომელს თუ ოჯახის წევრს, შემთხვევით შემხედვრს თუ ახლობელს. მისი ქალიშვილებისათვის დედა სალიცაი ხატია, – მხოლოდ პატარა სიფო უბედავს ურჩობას ბეიბას.

უფროსი ქალიშვილი – ნინო ფრანგული ენის სპეციალისტიკა, ინგა კი – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კულტურის ფონდის ვიცე-პრეზიდენტია და გარკვეული წვლილი შეაქვს იმ დაღები პროცესებში, რომლებიც აჭარაში მომდინარეობს.

ნანი გუგუნავა არა მარტო კარგი ორგანიზატორი და გულისხმიერი ადმინისტრატორია, შესანიშნავი ორატორიც გახლავთ. ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კითხულობს ლექციებს.

ქალბატონი ნანის – პოეტმა ამირან ხაბაზმა ლექსი უღლდა: „შენ ხარ რკინის ლედი ჩვენი, გულში იმ სინაზით...“ აჭარის კულტურის მინისტრია – თემურბუზ კობახიძე კი გულმომწყალები გამო, „დედა ტერეზა“ შეარქვა.

მისი მთავარი ღირსება, მთავარი ჭეშმარიტი ქრისტიანისა, მაინც წარმადგალია, – მასთან შესულს, არასოდეს გავრძობინებთ, რომ მინისტრის კაბინეტში ხართ, არც შექებას შეიფერებს. თუ დამსახურებული დეაწულის გამო ოთიოდე ბუნში სიტყვით შეაქებენ, ლოცვით შეიფეაკლება და ახალბედასავით დაირცხვენ.

ასეთი ქალები ერს ღირსებას ქმნიან.

ლიცენსიონარ დღათა მუშაინი სული

8

ოგი ახალბოლური წარმონაქმნის (მაგალითად, თავისუფლების ინსტიტუტი და მასთანაი) მუშაინი აღიზანების სიკვება ქართულის ვაგონება და ყველა მუშაინივესი ეს პროვინციალობად, უკუვის მუშაინივესი, ანაქრონიზმად ეჩვენებო. თვის უპირატესობა დარწმუნებული, თვალმოჭკული, როგორც მათ ჰგონიათ, გამანადვრებელი იწინოწილი დამბით, ამტკიცებენ, რომ არ არსებობს ქართული ფინომები.

თუქათი, თქვენ ამბობთ ქართველი ქალი, ისინი ქედმაღლურად – ქალი ყველა ქალია. ანუ ყველა ერთნაირია, გინდ ქართველი იყოს, გინდ აღვირული. დიახ, ცხადია, ქალი ყველა ქალია და ამასთანავე ერთი მათგანი, თუქათი, თამარ მეფეა, მეორე – იმერტარტოე ეკატერინე.

განგებ შეეყრდნო ორივე მართონცხებულზე. ვითომ არაფრით განსჯადეულებიან ერთმანეთისაგან და ამ განსხვავებაში ჩვენი „ახალი ქართველებს“ მერ უსოდენ ანუხა დუღებული და პატივყრილი ქართველობა – ქართველ ქალიბა, ქართული მსოფლგაგება (გნებავით, მოღუერი სიკვება „მუნტალიტეტე“ ვიხამართ) ვითომ არანაირ როლს არ ასრულებს?

ცხადია, შეუძლიათ გეითხრან, არაო.

როგებე ენეს რა უნდაო. არ უნდაი და ვერც დაინახავენ.

რა არის აქ საკამათო?

მათთან კამათს ანუ წყლის ნაყვს არც ვაპირებ. რა არის აქის, მაგალითად, ბაგრო კოტე მახორაძის უმცკოთ: ქთივეთ დავლობდა – ქართული მკაოსნების განსახებება იყო და მისი სახელისთვის თუნდაც ოდნავ ჩრდილის მიყენება – საბოლოოდ, გორუხელი თაქმთყვარეობისათვის გაწვნილ სილას ჰგავსო, ის შემწყნარებული დილითი მოგვგებთ: შე ვამბობ, რომ იგი ქალი იყო (გონებდაგახსნილი მკითხველი აღვიდა მხიდეუბაბატონი კოტე სიკვება ქალბი რასაც გულისხმობს).

ახეა დარწმუნებული და რა მისი ბრალა!

რასაც ფიქრობს, გულწრფელად ამბობს. კიდევ კარგი, სიკვების და პიროვნების მუქრაფსყოფის) უკიდვანო თავისუფლების პირობებში ეყვორებით. დღეს ახეთი და უკონი სიკვებისთვისაც, სამწყნაროდ, დღეღამე დიარავის იწყებენ.

ეს ფიქრები მომბეძაბა, როცა გიორგი ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის მუშეუმის სამ საგანმთავრო დარბაზში ამას წინათ გახსნილ გამოუფანს ვითავალთუბებ. გამოუფინს ორგანიზატორებმა – სიქველმოქმედო ფონდმა „ქალთა ჯანსაღ ცხოვრების წესის დანერგვა“. რა უფეუმს დარწმუნებმა ქალბატონმა იმა ორუხისიქიმ და მისმა თანამშრომლებმა გამოუფინს დღეღამე მუქრავის ბიბლიური მოწოდება „გეყარდეს მოყვისი მუნი“ (ქალთა ქველმოქმედება საქართველოში).

ფონდის მუშეუმებია მისმა დაწვრთვებებმა რუსუდან ფანჯელაამ, მისმა მიქაბერიძემ და ხათუნა მიქაბერიძემ წწორედ ამ შესანიშნავი გამოუფინთ მოაწყვეს და უკეთესად ვერც მოითქირებ.

თვითონ ფონდის შექმნის ადვა ამ ახალგაზრდა ქალბატონების უკონომიქურ სიღუბურებში მყოფი ქალების მდგომარეობა უკარნახობს. გატყრებმა ხელს უშლის ქალს რაიმე დადავლების დასაწყისი ეტაპზე მიმართოს ექიმს, პროფილაქტიკურ გაისრჯავებ ხომ აღაპრაკი მუდმტვია. და აი, ფონდმა მისმა დასახა, ავადობის ადრეულ ეტაპზე

მე გამოულების მიზნით, ქალთა მუშეუმის საფუძვლებზე და მუშაინის გაზლა და სოციალურად დაუქველქველბობისათვის პროფილაქტიკური ღონისძიებები გატყრებმა ახალგაზრდა ქალბატონების სოციალურ ცხოვრებაზე მე არ აღმოუჩენებო. ისინი გაყენენ წარბიანულ ქართველ მანდილოსანთა სიქველმოქმედო მოღვაწეობის მუხრამეუ საუკუნის დასასრულსა და მეოცე საუკუნის დასაწყისში. რაც უფრო მეტ მასალას ეწინოდებენ, უბიძგებოდებო სურვილი სხვედისთვისაც გაგხსნივინათ, რომ ჩვენს ბებებს თვავინა ქრისტიანულ და მოქალაქეობრივ ვალად მანანდათ დახმარებოდნენ გატყრებულ თანამოქმედ.

და აი, მუშეუმის გრილ სიმეღროვეში, ჩვენს თვალწინ გაღაიამაზნენ მუშეინერ ქართველ ქალთა საბჭები და საქმეხი. აი, ცნობილი მწერალი

ეკატერინე გაბამელი ქართველ ქალთა სიქველმოქმედო პროფილაქტიკის სკოლის მოსწავლეთა. ელენე ყოფინათ-ლორთქიფანიძის ქუთაისის დარბაზ მოსწავლეთა საზოგადოების წევრებთან. ბაბალე ჩოლოყაშვილი-ბარათაშვილისა – ვეთა მეორე ვიზნაბის მწერელითა კომბეტე, მარია დადიანი-ანხაბაძისა წერა-სიხვის გამეყვლებელი საზოგადოების სოხვის ფილიალი, ანეტა ანდრონიკაშვილი წოთილ ჯვარის

მოწყალების და, მარია ორბელიანი და თამარ ჰაქვიაძე-გურგენისკია – დაზარალებულ ხალხთა დახმარებ კომიტეტი.

ერთმანეთზე მუშეინერი ქართველი ბანოვანები – მაღალი სულტრებით რომ ბრწყინებენ. რამდენი ჩინებულ მამულებშიდა აღიზანდა და საზოგადო მოღვაწეობის გზას დაღდა მათი მშრუნულიების მუღვადა. ისინი ხომ სკაიბენებულ უწინავინდენ და საზღვარგარეთ უნდალეს სასწავლებლებში გაგვიბინდენ დარბი, სიჭიერ ახალგაზრდებს, აარსებენენ უფსო სკოლებს, ბიბლიოთეკებს, უანერო მოღვაწეობის ანუ ქველმოქმედების რა შესანიშნავი მაგალითის გვაღვედნენ ეს „ეტილსახსოვარნი დუღანი“.

აი, წინანდლის ვრდელ წოდებულ ნინო ჰაქვიაძის პორტრეტი და მისი საწერი მოწყობილობა. მათ გვერდით გამოუფინილი მარჯრო სურდობის მერც ილასათვის ნანქარი აღბობი და სხვა მემორიალური ნივთები.

„ელდაკაც შეუძლია სასარგებლო იყოს და სამშობლო მტერიც. ელდაკაც თან მოაქვს დამარცხება და გამარჯვება. ელდაკაცია ძალაა, ვერცერთობი დაფარული და დაგუბებული“.

ქველმოქმედო ქალბატონის ნინო გატიმულთა-ყოფინის ეს მუშეინერი სიკვებები გამოუფინს ორგანიზატორების მოსაწყვევი ბარათის თვეურსულველ გამოუგანათი სრულიად სამართლიანად.

დამთავლებულბუთა მორის იმ ქალბატონების შიამომავლებზე იყენენ, რომელთა სულის მუშეინერ მოსწავრეებებზე მე მუჭერე გაყრეული და ფერხავალი ფოტოსურათები თუ წრდლები შიამომეჭდავად მოგვითხრობდნენ.

მათ რაღვანირო ჩემი სიამაყე გამოარჩეობი, თუქცა ჩვენ ყველანი იმ დღებზე წინანართი შიამომავლებად ვთვლიდით თვის და მის დარწმუნებულს ვერმი ჩავეფხმობა მათი საქმიან ხორცენებულ მოწყობას. „გეყარდეს მოყვისი მუნი“.

ნარეგმა მკვლამე

ახალი
აპრილი
„ნა-
საპა-
რი
სსოპ-
რეპი
გზის“
მიჯ-
ნაზე

ხელოვნების მუშაკთა სახლის მიერ აღრანში არაერთხელ ქვეულა ჯემშირია ხელოვნების დღე აღასრულდა. ასე იყო მაშინაც, განაჯიხულის ერთ მშენებელ სალამოს ჩვენში უკვე ჩაბეჭდილ, თუ ჯერე უნრო მუსიკალურ ქმნილებებთან მიახლოებით გამორჩეული განცემა კიდევ უფრო გაძლიერდა მომღერალთა სხვადასხვა თარბის საუკეთესო წარმომადგენელთა მიერ ერთეული სიმღერისა და უბერებელი რუსულა ლირიკის რომანსის ნაირფეროვანი ინტერპრეტაციებითა და მგენაკლებად ცნობილი ან სულაც ახალბედა შემსრულებელთა შთაბეჭდილი განმოსვლებით. შონაწლითა „ვარსკვლავური კაიფის“ მიუხედავად, საღამოს ცენტრში იყო კონცერტმასაგრი ლია ხუგაშვილი, რომელიც ამ ამსულებში უკანასკნელ ხანს მოველიანი დედაქალაქის მუსიკისმთავრული.

ღია ხუგაშვილი სახელმწიფო კონსერვატორიის დამთავრებდნ მყოფლებული დღემდე იტინრად სანებეს ასაწადლის დარაქმთხდის სახელობის პირველ სამუსიკო სასწავლებლებში. სამუსიკო განთლების სფეროში ცნობილია როგორც სოლიდური სექციისტიკი, ავტორიტეტული პედაგოგი (თუმც, კარგი მუსიკოსბა ყოველთვის არ ნიშნავს ასეთსავე პედაგოგს).

ამ მშრალი დღისე მძღმა ნიჭიერი ქალბატონის, რაფინირებული მუსიკოსის მიუღი ცხოვრება. მამში თაყუდინეუ ბლიერად იყო გამოკვეთილი ქართული სახმელლო კანონისაღში განსაკუთრებული ინტერესი, რასაც თბი ერთოდა ფორტეპიანოზე მუსიკალური დაუცხრომელი წყურვილი, თუმცა „ნახევარი ცხოვრების გზა“ ისე გალია, რომ სეყნისაგენ გახედველი კი უკერხულებოდ, მაგრამ პილოს და ბოლოს სგულენკობდინ შესისხლობრეკებული საკლანსო ფორმულებისა და მეგობრულ გარემოში დაკრდინდა, თანდათან ესტრადისკენ გადასაყვლა.

მუღავიჯი-თორეტიკოსი, სოფლვეისტი და პანისტიკა-კომპანიაგრიტი, საიდან იწყება და სად მოაგრდება ერთი თუ მეორე ოსტატი, რომელიც აზრთინანებს მომავალ მუსიკოსებს, იმადროლოდა საკუთარ მემში ინტეგრირდა, მაგრამ მიზანდასახულად შემოქმედებითად გამომწულ ხელოვნის აჯალიბებს. ეს ურეველი ფერისცელება თუ პირველსული გრანსიფორმაცია, სრულყოფილებისაღში იშვიათი სწრაფვის, განსაკუთრებული გულმოდგინების გარჯის, გაუწყლებული შინაგანი დღღდასის თუ მწვევალთა დამყრობის დაუკუკვლა პროფესიული ენის მუღევი და არა მხოლოდ მყეით ბოძებული მაღლა.

ძირუფვიანად ეზიარა რა ევროპული კლასიკური პარმონიული აპროზენების მოსაპიარს, მან ორგანულად შეითვისა ქართული კომპოზიტორთა სახმელლო კანონის საუკეთესო გეწილოლოგიები, მუსიკალურ-სამუსიკელო სისტემის დამახასიათებელი თაყისებურებანი. ამოსაველი

და საყრდენი კი მისთვის მაინც ქართული სახმელლო ლირიკისათვის ნიშანდობლივი მუღილოური საფუძვლი და პარმონიული სტიქია. საკუთარი საშემსრულებლო მუსიკალბელობების პროცესში ლია ხუგაშვილი მუღმულდაც თაყისუღებას აუღუნს. ამასთან, იყავს რა დღედაცის აბსოლუტურ მუღილოური პრიორიტეტს, იგი მუღიქმედებითად ეკილება საფორტეპიანო ფაქტურის, შტეატრულ პარმონიული პალიგრიკის დღედაღრევა-გამრავალფეროვნებას. ინსტრუმენტული პარტიის დამუშავებაში მისი აქტული წარევა განპირობებულია საკუთარი მიღამოთ – როლოურ თანამოებრემ და, შოგ შემთხვევაში, თითქმის როლოურ თანაეგორმა ხეზაღდალი სიციცხლე მიანიჭის მუსიკალური პირველწყაროს ახლებურ ბგერით რაკურსში მისი წარმოდგენით.

თუმრე არც ისე საწუწუნოდა საქმე, როცა ხუგაშვილი ღირებულებების კრიტერიუმების გაზაგრობისა და უგემოური მუსიკისმთაღებაზე უღაპრობის თბლმე. მუსიკის მოყვარული საბოგაღრევა კლავიატურ ცურბთა თუნდუი ნაყენად, მაგრამ ნიჭიერი სახელებს, რომლებიც თვენი ყოველდღიური ვიციეღებასის მიუხედავად, იყენადღებთ მსახურბთის დღღღის გულში ნაგარბები ქართული პანჯების დღერძელობას.

ჩემი მონღიმების მიუხედავად, ვერ დღეიმემბ, რომ ლია ხუგაშვილის სრული დღღღასთაღება შეეღედი. ამგომაც მასთან გახებრება ვეღად, ხოლო ჩემი პირველი შეკითხვა ყვეღამე დღღღბთა თარიღს ან სამასსოფრო პერიოდს დღეუკავშირე.

– 1995 წლის აგვისტო-სექტემბერი. ვაღაწყდა ჩემი მონაწილეობა გოგი დღღღბის კონცერტში. მაშინ კიდევ ერთხელ დღერწმუნდი, თუ როღღენ დღი მომღერალი, შესაბამშიაგა პარტინორი და ბრწყინებულე პიროვნება იყო იგი. თარიღს? 19 აგვისტო – ჩემი პირველი კონცერტი.

– დღეს ყვეღანი საუცტრადო მუსიკით უკიდღავბთ მიუღლ ხიზრეღება და დროში ვხებორობთ. ყვეღლ საუცტრადო მუსიკა გაისმის. კლასიკურ ხელოვნების მღღღღბთ ვიწრო ვეღგირთა შეჯახს. უფროთეხის მისა მიანიე ე.წ. მსუგეწ მუსიკის ევანგელა? რა მიგანზიათ მსწენელია არბათანაბარი ვაღანაწიღების მიშგზა?

– საბიანალი განბოღების უქროლობა და აქედან გამომდინარე უგემორობა.

– რა სახის თანხლებას ანიჭებთ უმირაგებსბებს – აკომპანიატორთ თანასწორუღლებიანი პარტინორთა თუ მას დამხმარე ურწყეია აისტრია. კარგი აკომპანიატორები, რომ იყვიან, თითმე ჩამოსთავღელენ არიან. საწმუნოდ თუ მოიხმობდით ვინმეს.

– კონცერტმასტრეტი უნდა ქმნიდეს ძირითად საყრდენს, რადევე მომღერალი თაყისუღად იმორჩევის, რა თქმა უნდა, ფორტეპიანოს პარტიამი საინტერესო ფერების გაბოყენებით და არა

საქართველოს ქვეყანა

საბჭოში

საქართველოს ქალთა საბჭოს გამგეობის წევრებსა ვაიკახბედი ექვსი ბავშვი მოინახულეს, რომელთა დღიობი- დაცვას ქნი მანანა რობაქიძე.

შეხვედრის მიზანი მათი ცხოვრების პირობების გაგნება იყო.

აღსაზრდელებს საჩუქრები გადას- ტეს.

საქართველოს ქალთა საბჭოს გამგეობის წევრები მცხეთის „კოთრბედი მოციქულის“ კოლეჯს ესტუმრნენ და ბავშვებს საჩუქრები და ფულადი დახმარება გადასცეს.

საქართველოს ქალთა საბჭოს გამგეობის წევრებმა აფხაზთა ბავშვთა კოლონიას მოინახულეს. შეხვედრის მიზანი მოზარდთა ცხოვრების პირობების გაგნება და პუნანტარული დახმარების გაწევა იყო.

ბავშვებს გადაეცა ექვსი პროდუქტული ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, მხატვრული და რელიგიური დიტირატურა.

საქართველოს ქალთა საბჭოს გამგეობამ აიღო დანიშნული ფული და დაეკარგა მანანა რობაქიძის სახლში მოსაწყობის მიზნით. საქართველოში მართლმადიდებლური საჩუქრების გაზრდების 2000 წლისთვის მიუღწია. ხალხს დღესასწაული მიუღწია და ეკუთვნის მანანა რობაქიძის (წარმოება) შეხვედრაში მონაწილეობის თბილისის 25-ე სკოლის ფილიალური ინსტიტუტი, ტრია „ილინის“, ტრია „აღმა“, ქალბატონები მუდრა ჩახავა, შინა კვლევის მიზნით ეთერ კაკულია, ნუნუ გაბრია.

სადაც განსაკუთრებული ყურადღება შეისწავლა თვითნაწილი მხატვართა და ხალხური რეწვის ინსტიტუტი თბილისში, სადა გამომდინარე იქნა ქართველი, კრალი დღისასკან.

გადავიტოვოთ თანხლებით. რაც შეეხება ქართველ კონცერტისტებს, თითოეულ მათგანს საკუთარი ხელწერა აქვს. ამდენად, მათი თანხლებაც საინტერესოა.

თქვენი თანხლება მორსაა მხოლოდისაგან და თითქმის ერთმანეთს მხოლოდ შეუხვდებიან იმხანისთვის. მაგრამ მრავლები კეთილი, იმდენი არიან. ცოცხალი გახლებილი სჯობს და გამოვიტყვიან, რომ თქვენს დაქვრამში ერთგვარ პარმონიული ასეუქის ერთგვარი გაფუტვების მთავრად მრჩება. მგეუნიანი დახუბნულად აკორდების მოსმენისას მათი თუ აღფრთოვანების ვერ ფარავს, მთავრობისთვის მომხიბვრად და ოქროს შუაღვი აორწმუნო და ყოველთვის გასათავისმინებელი ცნებებია.

ამ კითხვებზე პასუხი თითქმის გვეყვით. ჩემს თანხლებამ მე მომიტყუა უფრო ვერძობი, ვიდრე „მგეუნიანი დახუბნული“ პარმონის. თუქვი, გემოვნებამ არ დაღვიბი.

კარგ ოსტაგს - დამფასებელი, მესიკოს-არტისტის - მსმენელი ესპირობია. ამ უკანასკნელთან კონტაქტი თქვენთვის სასი- ცოცხლოდ მსმენელობაში შექმნა, თუ სპონტანურად იფიქრებთ გენში. და კიდევ: მღვმელ მორტალ- ელურება და ასეუქისმეგობრობით ევლასიგან გამორჩეულს სენეზა- მუ გახლავთ გავიტყობად, თუ გა- ბედილი და უმოტივების მართებუ- ნებისყოფის გაძლიერებით შესი- ვილი.

ჩემი მართლიად მორბედილი ბუნების მიუხედავად, უნდა ვთქვათ, რომ სენეზა და მსმენელი დაღვიბი მუხტის მძალევი შემოქმედებითი მესა- ბედილობების გახსნისათვის. ესარგებ- ლობს შემოსივებით და მძალდის წი- რად ჩემს მეტროფის მეტობარ-კოლეგებს, შესანიშნავ მომღერლებს, კომპოზი- ტორებს, რომელთაც გვერდში დგომით თუ კეთილშინაობით მიბიძგებ და გზა დამიღვიბოს მსმენელობის. არ შე- მისილა, არ გაიფიქრო, თუ როგორ შე- მახსია ფრთები არწყვილებულ მუსიკოს- სს - საივითვის მიერ გამოთქმულ- სა ამრმა ჩემს თანხლებასთან დასე- შირებით.

გასულ გაბაფხულს გ ჩუბი- ნიშნობის რომანსების მართლაც მშვენიერი საღამო მეგდა, რომ- ლის წარმატებამი უდავოდ მშვე- ნელობაში წვლილი მივაძვირეთ. სწორედ შევიტყუებინა რა კომპო- ზიტორის მხატვრული ინდივიდუ- ალურობის განსამღვრელი ნიშ- ნები - დიაგნოზირა სირძლივ. ნა- თელი მელიდოლოგობა თუ ღირ- ნიშნობა ასეუქის წამყვანობა. თქვენ ახლებურად ხორმეხსნუ- ლი, გათანამედროველები, თქვე- ნებურად ვაამრებელი წარმოად- გინეთ გახული საუკუნის ვიკა-

ლური ქმნილებანი. როგორ გან- სწორდება ვიღაც სწორი მუსიკა ჩანაფიქრი?

ვიფიქრობ, ჩემი მოკრძალებული წვლილი მეტივანე გ ჩუბინიშნობის რომანსების ინტერპრეტაციაში. ამ მართლაც მრთობივანი საუკუნის მსწრელობის დღი სიყვარულთა და პასუხისმგებლობით მოვეუქვოდ, რო- გორ გამოიხილა, ეს მსმენელმა გან- საჯალს. შესანიშნავი მუსიკოსის ი. კე- ჯავახიშვილის რედაქტორობით დასაბუღე- ბი არცერთი მალე იხილება საზოგა- დოება.

მეჩვენება, რომ განსაკუთ- რებული მოწინააღმდეგეობითა და მთავრო- ბით სიმღერის „ცოცხალი კლავ- სიკოსის“ ბიძინა კევერძის ნა- წარმოებებს ასრულებთ. დავე- სახელეთ თქვენი საყვარელი სხვა ვაგორები.

არმოვიტყვი ჩემი ჩამოვითვალთ, მაღლობა ღმერთს, ქართველები გან- ნებებულნი ვართ ნიჭითი კომ- პოზიტორების სიმრავლით.

თქვენს საღამომე ვაიფე- რთ თანაკურსელი მეგობრების

აქ უკვე აღიარებულ და სახელ- განითქმულ ოსტაგთა სახელებმა.

გუშინდელი დღესავით შახსივს ჩუბის ცხარე დისკუსიები თუ „აე- ჯვარის ლევიბა“ და „ქანდაკე- ბა“ ქველ მერხებზე შემოსე- ულები „უდაღობისათვის“ ოხუჯა კონფერანსი - მერბა- დონადის მიერ ეკალიპტოსის, ანარაშვილის, კაჭაძის ახლავა- მრული ოქსების წარდგენა, ჩუ- ბი სიცილ-ხარხარი ვეჯის იმიტა- ცია-პაროდებზე და დღეს უკვე ქართული ესტრადის მშვენიერ- ქველი ნანი ბრეგვაძის „უსმე- ნო სიმღერების“ კომპიური ომი- რობიციები ნანა ავალიშვილის უნიკალური თანხლებით. ვაისხ- ლე სტუდენტური ცხოვრების რი- მელიმე ვიბილი...

სტუდენტური ცხოვრებიდან დღემდე მომეცა არჩიველებრივად თიხლი უფიქრითდამოკიდებლობა. მივიღებდი, ჩემენმა თანაკურსელმა გოგონებმა როგორ ჩავაკითხეთ ვე- ჯის ჯარის ნაწილი, რაბაჟ სიყრდის მეგობრები ახლაც საამოწინებო იხსე- ნებენ.

როგორც იტყვიან, მიზანი სებაწყვლია. ახლა წერდები- სივით თუ ხელოვნების სასახლის წარმოუდგენლად მივანიბათ წინსვლის გარეშე. თუ ახლა, სა- მოთხალე. ვეგემბიყ ვაგემბი- დეო.

ვახიბრებ, ჩავწერო გ ჩუბინიშნო- ბის ყველა სიმღერა რადიოში. ასევე უნდა ვაუმუშაო კ პეკენის ნაწარ- მობებზე და პერიოდულად სენეზა- ვეჯისთვის საინტერესო ნიმუშები ჩემს საყვარელ მომღერლებთან ერთად.

მარია დე პრანსერეში

გაბრიელ გარსია მარკესის მოთხრობები

მხატვარი მონსინი ტომასო

დამკრძალავი ბურთის აგურზე ზუსტად დათქმულ დროს გამოხვდება. ხანაშია ხალაიში გახვეულმა, მათულის სახე-
კუბზე თმადახვეულმა მარია დე პრანსერეშმა მთავს მთასწ-
რა ყურს უან წითელი ვარდის გარდა, რათა ისეთი არახა-
სურვლით არ გამოიწინაღოთ, როგორც ვინმე იმდამ თავს
განსაკუთრებით მაშინ შეუცდებულა, როცა კარი გაიღო და
ბრძუში მოხვდის საცულად, როგორც მისი აზრით, საცუდი-
ლით მოვაჭრე უნდა ყოფილიყო, ჩატებით მოხატულ პლას-
ტუნთან რუბირულ პიჯაკში გამოწყობილი მორცხე ახალ-
გარნად ბაჭი დაინახა. პიჯაკი არ უცხა, ბარსელონისთვის
წყველი ქორეული ზაფხულისი მუხედავად, რომლის ვადაუ-
ღებელი წყობით და ვაჭილი ქირა მას ზამთარზე აუტანელს
ხდოდა. მარია დე პრანსერეშმა, რომელსაც თავისი ცხოვრ-
ბის მანძილზე უამრავი კაცისთვის გულთა კარა, ყოვლად მო-
ულიონდელ დროს უწვევდელი დამბორცვა, ის-ის იყო ეს წყ-
ველი უსურვლებოდა, და დამწუხრებული იყო, რომ შობამდე
ვერ მაღალყვდა. ამის მოუხედავად, კანამდე ცსფორსან მარკესა
კარი აუტყდა და სთხოვა რამდენიმე წუთი დაეკავა, ხანამ
სტუმრანთი ვაისასხუნად ჩაიკმედა, მაგრამ თუქრა, ვაიყინებთ
კისს პრედ ბაქანსურ, და სახლში შესახედა.

— მამატყეთ, რომ დამუხანავეთ გამოვიყურებო, — თქვა —
მაგრამ უკვე თროცდაათი წელია კატალიანიაში ცხოვრობ
და ეს პირველი შემოსევაა, კაცე წინასწარ დათქმულ დროს
რომ მოვიდ.

უნაკლი, თინგარ არქელუი კატალიანური ლაბარაკობდა,
თუქვა ხმაში მანც ელერად დგომელებული პირტუგალიურის
შელოდა, წლებისა და მათულის თმის სახევესი მორუგდავად
დინგა და სიცოცხელით სახე მულატე იყო, უხეში თმითა

და ცოცხალი, ყვითელი თვალებით, რომელსაც კარგა ხანა
კაცუნები ადარ ეციფებოდა. ქრის სინათლიდან მნელ შესას-
ვლელში მოხვედრელმა აგურტმა ხმისამოღებლად გაიქმნადა
ფესისკემლები ჯუთის ტალიოზე და ქაღის ხელზე ემთხეა.

— ნების დროის კაცებს მათონებ, — მჭახვად ვადაინახანა
მარია დე პრანსერეშმა, — დაჯექე.

მართალია, სამსახურში ახალგადა იყო, მაგრამ აგურტი
ნამდვილად არ ელოდა ამგვარ გულობოდ მიღებას დიღას
რეა საათზე მთი ურტეს, ისეთი მოხუცისაგან, პირველად რომ
სამხროთი ამერიკელი დღეობილი ეგონა. ამიტომ კარში გა-
ჩერდა და ფიქრობდა რა ეთქვა, ხანამ მარია დე პრანსერეში
ფანჯრის ხავერდის ფარდებს სწყვედა. ამრადის სუსტმა სი-
ნათელივ მთავს გაიანთა მონდომებით დალაგებული მსახურები
ითახს, რომელიც ანტიკარიატის მადამის ვიტრინის უფრო
შეკვდა, ითახსში ყოველდღიური მოხმარების საგნების მტეტი
არაყვრა გწყრა, მაგრამ ყოველი ნეთია დიდი გემოვნებით იყო
შერწყული და ზუსტად განსაზღვრულ აფვილას იყო. ბარსე-
ლიანსანად ძველ და დრუმელ ქაღალქში აღბათი მნელად იყო
მოთიბებულად ასე გემოვნებით მოწყობილი სახლი.

— მამატყეთ, — თქვა აგურტმა, — ადობთ კარი შემუშავდა.
— ნეტა მასე იყო, — უპასუხა ქაღამა, — მაგრამ სიყ-
დღის არაფერი უშვება.

მაშინ აგურტმა სასადლო მაგდაზე რამდენიმეჯერ დაკ-
ცილი ფერად გვეს გაშალა. მაქის ყოველი ნაგლევი შესა-
ბამისი ფერი და რიცხვით იყო აღნიშნული. მარია დე პრან-
სერეში მისვდა, რომ ეს მონეკუსი ვეგერითლია ბანთიონის
ვეგემა იყო და გაახსენდა, როცა ერთი უმინოდ მანათის
სასადლისი თქტომპრის ვადაუღებელი წყობების დროს, რო-
ცა უსახელი საყვავის ბორცვესა და ფლორენციული გრ-
ნაეუბით მთორულ მაგსიდეგუმებს შორის დაქაქაუნებდნენ
ტალახში, ერთ დღისა, მარია დე პრანსერეშმა პატარაბო-
ხას, ადვილდამ ამბინაშს სასადლოთი გულისამრევე ქობად
აქცია და მთი ეთში კუბის ნამტრეგემა, მაკეცელებულია
თმით და ტანსაცმლის ნაღლებით ამოტავებულა. სწორედ იმ
სამხელი მოთინების გამო ამბინაშს მარია დე პრანსერეშმა
სამუდამი განსაკუთრებულად მონეკუსის გორაკი და არა სან
ხერგისის პატარა, თვახური სასადლო.

— ასეთი აფვილი მინდა, სადაც წყელი ვერასოდეს მაიდ-
წვეს, — თქვა.

— აა, აქ არას, — რანის ვასაწველი საწვევებელი ვლით
მუითთა აგურტმა, რომელიც კალამითი დაქაქინდა ვიბით, —
აქამდე ვერც ერთი ზევა ვერ ადვილდ.

ქაღამა ფერად რუგაზე თრინტრინტმა სცედა და მოავარი
შესახველი მოიპოვა, სადაც სამი ერთიანია, უსახელო საყ-
ვლაევი ჩანდა. აქ განისიფუნებენ ბუკინეფურტო დრუმები და
სამიქალაქი თმში დღეობული ანარქისტთა სხვა დღეებია.
ყოველ დამე ვიდაცა საყვავისი წყობა ქაღამა მთი სახელებს
ასწავდა. წყურდენ ფანჯრით, საღებეთი, ნახშირით, წამწებების
ტყუშით, ფინსივლების დაქით და სწორთ ტრანსკრიაეთით. ყო-
ველ დილით სასადლოსი მომეღებელი გულობოდინედ ასეუ-
თავებინდ საყვავისი ქვებს, რათა არავის შეეცუთ ვერ განის-
ვენებდა უტყუე მამინარდლის ქვეშ. მარია დე პრანსერეში
თავის დროზე დაესწრო დრუმების დარქავლის, ბარსელონა-
ში მომხდარ ამ ნაღვიან და ხალხმრავალ სახანაბას და
სურდა მთი გვერდზე გაეკეთებინა საკუთარი საღებავი, მაგრამ

ლაგანდის ფერის ტრიუმფი

ამ პატარა, მინიატურული გოგონას ნაცნობ-მეგობრები ღრმად იყვნენ დარწმუნებული, რომ იგი, სხვა წესიერ ოჯახში აღზრდილი ფრანგი ქალიშვილების დარად, მთელ ცხოვრებას უსრუტველ გართობასა და სასიყვარულო რომანების კითხვაში გაატარებდა. ამიტომ, როცა 1890 წელს სახელგანთქმულ ფობერ-სენტ-ორნორესე მღებარე ორთახიან ბინაში ეჩანა ქუდების პატარა სახელონი გახსნა, მათ ვაოცებას სასულვარი არ ჰქონდა. რასაკვირველია, დედაქალაქში ამგვარი რამ საკმაოდ სძირი მოვლენა იყო, მაგრამ ეს რომ ოცდასამი წლის გოგონას მოეხერხებინა, ჟოელისმანახველ ზონშიც კი სენსაციად ითვლებოდა!

თავად დამწყებ მოდელებს ვინმეს ვაოცება ვეღარაა ნაკლები ანტირესებდა - ცხრა და-შმის შესანახად კონსიერეჟი მამის ხელფასი არ ეპაროდა და შემოსავლის დამატებით წუაროს ეძებდა.

ღანეინის მომსახურებელმა და ორიგინალურმა ქუდებმა მალე მოითხოვა პოპულარობა ზარი-სველ ლამაზმანთა შორის და ეანამაც ირწმუნა, რომ საკუთარ მოწოდებას მიაგნო, მაგრამ თურმე როგორ ცდებოდა! ქუდები მსოფლიო აღიარების მხოლოდ პრეულედია აღმოჩნდა...

თავიდან, ისე, გართობის მიზნით, ეანა საკუთარ და-შმებს უკერავდა ტანსაცმელს (მალაჯიებში ხომ ეველადფერი ერთფეროვანი და ძვირი იყო), შემდეგ კი - ერთადერთ ქალიშვილს მარგარიტას, რომლის ჰაწია კაბები და კოსტიუმები აღფრთოვანებს იწყვედა გოგონას მეგობრების მობლებში. მალე ეანას დამკვეთთა

უსამაზარი არმია შემოესია და ქ-ნ ღანეინთან მარტო პატარა პრანქის მეგობრები კი არა, მათი დედებიც იმოსებოდნენ.

1922 წელს მსაკერამ ზოლ ირიბმა რამდენიმე სკეტჩი შექმნა. რომელიც ატლასის კაბებსა და „ღანეინისეულ“ ქუდებში გამოწვობილ ეანასა და მარგარიტას ასახავდა. ერთი ასეთი სურათი ეანამ მოდეების სახლის ემბლემად შეარჩია და მას შემდეგ ირიბის ეს სახეუ- მართ ქმნილება „ღანეინის“ მოდეების სახლის ეველა ნაწარმს ამჟღავნებს.

20-იანი წლების შუა ხანებიდან ეანა ღანეინი მაღალი მოდის ერთ-ერთ აღიარებულ მეტრად ითვლებოდა, რომელმაც კვლავ შემოიტანა მოდაში ანტიკური ხანის საბოლოო-ღანეინის დამახასიათებელი რობილი ნაკვეთი, სწორხაზოვანი გვირგვინი, სიფრიფუნა

ფურჩალები და ჰაეროვანი შარფები. პირველი დანაწიერი ქალბატონი საკუთარ შემოქმედებაში მინის ნატეხების, სარკეების და ლითონის მოზაიკასაც იყენებდა. მაგრამ მთავარი, რაც ეანა ღანეინმა მოამოძველობას დაუტოვა - ღანეინის განუყოფელი ელვარება დაუო, მისი მოდეების სახლის

შეველელ ფერად რომ დარჩა. ... დღეს ჰარიის ტრანსცენდის მუხეუში ეანა ღანეინის 120 კოსტიუმი გამოაფინილი, რომელიც მოდელების ქალიშვილმა მარგარიტამ, დედის წულობით პრინცესა მარია-ბლანშ ჰოლინიკი რომ ეახდა, მუხეუს უსახოვარა.

2-1737

საპარტეზო...
გარეკანი

თარგმანი მანანა იმენაშვილმა

„საქართველოს ფოსტა“ — გუშინ და დღეს...

ქონა ხანა, დღეს, როცა ქვეყანაში ბევრი რამ მძიმელია, გვსმობს ამ-მელთის სისტემის შეტ-ხალებად მიქსირებული ჩანს. როგორ მიახერ-სეთ თავის ეკადრებას, მუდმივ პოლიტიკის შესარსებება და, საერთოდ, რა ხდება „საქართველოს ფოსტაში“?

90-იან წლებში, როცა ქვეყანაში არსებული ქაოსი და არეულობა იყო, კომუნისტებმა ურთიერთი დანერგა გახლდათ, მუშაობა რომ არ შეუწყვეტია, რაც იმის მანიჭებდა, რომ იგი ახალიტიკაში არ ეწევა და ვალდებულია, ნებისმიერ დროს მესწავლოს თავისი მოვალეობა. ფოსტაც კომუნისტების ურთიერთი ქვეყნად და მის მოვალეობას მიახლოვ-ბის, წარმოება-დაწესებულებების და ორგანიზაციების, აკრედიტებული საფილიპინისა და წარმომადგენლობის გუნდა ხაზის საფილიპინო გზავნილები (წერილები, ამხანაგი, ბანკრედიტები, უფლები გზავნილები) დაკმა-ყოფილება შეაგვიდა, მართალია, დღეს არსებობს ფაქტი, ტელეფონი, მაგ-რამ არის ისეთი საბუთებიც, რომლებიც აუცილებლად ორიენტირდებიან ხაზით უნდა ეკავი ხაზის ადრესტს. ამიტომ, თუ ვინმეს მჯობია, რომ განუთავაზ-რებულ ელექტროკაბების მართლებში ფოსტა აღარ იანსებებს, ცდება. ამის ქვეყნებშიც კი, როგორცაა ამერიკა, იაპონია, გერმანია, არსებობს ფოსტა და თანაც მდიდრი.

„საქართველოს ფოსტა“ 1995 წელს შეიქმნა და კომუნისტებმა მისი სისტემის მისი ეპოქითაა ქვეყნის სახარის კომუნისტურ ეკონომიკაში გა-საზარბობა, როცა მუდმივ სისტემას მიახლოდა, ახდის ჩამოყალიბება კი მტკე-წყელად მიმდინარეობდა. ისეთი ზერიდღაც იყო, როცა ჩვენი საქმიანობა კო-ტრირთაფივე დავიდა: არ არსებობდა თანხები, სტრატეგიაში სწავლე-ბები და ფოსტის რაიონებში სოციალურ სახარის ავტომატების მძღოლებს ეტყობოდა. ახლაც თავადვე ეკავებოთ სკუთარი თავს და ამ დანერგ ანაყოფ-რებით ვართ დანიტრესტებული.

შედეგ კამოცის რაზე?
— თავადვე განსაკუთრებული — ამ ნაბეჭდი, როცა „საქართველოს ფოსტა“ შე-იქმნა, ჩვენი წლიური შემოსავალი 300 000 აშშ დოლარი მილიონის უტოლ-დებოდა შემოსავალ-დანაშრებების ვარდა, დღეს — ორი მილიონია. თუ ადრე წერილების მიღებურება ურთი მილიონი იყო, ამჟამად — 3-4 მილიონია. 1995 წელს საქართველოდან 3 ტონა ფოსტა ეგვიპტა და 13 ტონა შვედია-ოფი, დღეს ეს ციფრი შესაბამისად 15 და 180-ია. წინა წლებში ტრანზი-ტულ უმეტესად დაზარალიყო კი ზემოქრონი, დღეს უკვე უკან დასვლია 3 ტონამდე ასეთი ტრანზიტის შემოსავალი და უკვე შემოსავალი არ ეტყობა, რომლებიც სახელ-მწიფო მისი გზავნილების დაკავისავისავე უკეთყოფილ დაუტყობოდა.

ამჟამად 12 ქვეყანასთან უკვეს პარტნიორი საქონლის მართვის საფოსტო კაბინები, 20 სახელმწიფოებთან და ურთიერთი და რუსეთის საფოსტო ად-მინისტრაციების მუშაობით ვაჭარებთ ურთიერთობას.

— კომუნისტ ეკავებს ცის-ს ზედა ქვეყანასთან, სახელმწიფოებიდან პარ-ტნიორობის ეკავებენ ზედაცა, ამერიკა, თურქეთი, აფრიკა... ახლანაც მსოფლიოში დღევითი საქონლის მართვის კომპანია „მარინო მანანს“, რომლის შემოსავალიც სულ რაღაც 100 მილიონია, რომელიც უკვე უკან დასვლია მი-დელით თანხა. ვურყობოდა ამ ოპერაციის ქალაქის სამი ეკონომიკადაც ას-რულებს.

— დღეს საქართველოში ფოსტისა და ეკონომიკის გზავნილების რამდენიმე ეკავი მხივდებოდა...

— დიას, მაგრამ ისინი საქონლის მართვის ეკავი მხივდებოდა აინს და ტა-როლებიც შესაბამისი აქვე: 20 გრამიანი წერილიც რომ ეკავი ზაფხობი 20

ქალბატონი ნანა ლიბაძე განათლებით ინჟინერ-ეკონომისტი. თვდაათი წრულა ეკავი მხივდებოდა წარ-ტრამში მუშაობდა. დამატება მხივდებოდა ეკონომიკის მართვის ინსტიტუტი და მხივდებოდა, მართვის მართვის-ზე მმთავალი თაბობის აღზრბადა რუსეთში მართვის ტრე-ნიერებ ურთიერთობებში, დღესაც ავტობილებს მართვის-ები მართვის მართვის ავტობი მართვის „საქონლად დაბ-ტის ტრენინგებში“.

1995 წლიდან ქ-ნი ნანა „საქართველოს ფოსტა“ ხელმძღვანელობს.

აკაკი მუხომედიანი და ქალ-ეკავი.

ლოლარი უნდა ეკავი ხაზით, მამის როცა ჩვენი ამერიკა 1 დღეა ვაც ზაფ-ხობი წერილი, რომელიც სუი დღეში ხაზის.

ქ-ნი ნანა, თქვენს პრემიუმებზე ვაჭარებოდა, პირველ რიგში ზეგნის დახმარებების დანიჭების თაბობაზე...

— დიას, ეს სახელმწიფო მისი ჩვენი ეკავი ხაზით, თუცა ჩვენი მოვა-ლებობა ნაწილად არაა და მძიმე ტვირთად ეკავებს. სოციალურებს კი პეკონია, რომ ამით დანიტრესტებული ვართ, მაგრამ თუ ვინმე მუშაობა-ვლება, დიდად დღეობდა. ზეგნისა და მისი დაკავებულნი კომუ-ნიკაციის ეკავი სულაც არ ეკავი ხაზით. სხვათა შორის, სახელმწიფოს არცერთ ქვეყანაში არ ეკავება ფოსტის ზეგნისა დახმარებების დანიჭება.

— ისე, მსოფლიოშიც კი სახიზობი...

— ეკი მამის მოკვარება, როცა სახელმწიფო თანხა ეკავება და სოციალ-ურებს ხინსურ საქმიანობის კუბების სახეობადა მოესობა.

ახლაც სხვა პრემიუმებზე ვაჭარებოდა ვინაიდან „საქართველოს ფოსტა“ სახელმწიფო ორბიზისადა, მუშაობის მოსოპოლიტიკო რიგს მთავრობ-ნებით და მის ტვირთის სახელმწიფო არავ უღებობს. ამას კი სულ ამჟამ-დამდე მთავრობა, რაღაც არსებ ეკავებოდა, რასაც ვაჭარებთ, თავისუფალი ფაქტი აქვე და სახელმწიფო თანხა ანაბრამწიფოებსაც ლოლარი ხაზით ვა-ტრები. მისი ეკავი კი, მოკვარება, უფლები დღეობდა იცვლება, ასე რომ, ეკავი მისი თვითონობაზე ვაჭარებოდა და ახლაც ვაჭარებოდა. ეკონომის თანხადა, ეკ-მირეპობების თანხის მართვ უღებობდა კომპანია უნდა დაეკავი მისი ტვირთი, ანადა, ეს კომპანია ვაჭარე არ შექმნილა. კარგი იქნება, 20 გრამ-მამდე ანაბრამწიფოებულ გზავნილებს, მოსახლეობის მდგომარეობის ავტომატის მართვ, მართვად სახელმწიფო უნდა დაეკავი მისი ტვირთი, მის წყობით იმ დღეში, რომელიც მას უნდა უღებოდა.

— თქვენს მოსახლეობაში არსებულ ეკავებშიც და მისი ქართ-ლი მართვის ეკავებშიც...

— ქართული ეკავებში ეკავი 1993 წლიდან დღემდე, მაგრამ მართ-ობიდან 1995 წლიდან ეკავი ხაზით. მართვის მართვის კონტრელები ეკავი-ნდა, იგი სახელმწიფო არავ უღებობდა ეკავი ხაზით და შესაბამისად 10 თვიდან 1 დღემდე დღის. 20 თვიანი მართვის საქონლის მართვის, 80-იანი მართვად სახელმწიფო ეკავი ხაზით. ისე კი, ჩვენი მართვის მართვად მართვად დაზარ-ალია და ეს არავადა სახელმწიფო, ისინი ხომ ჩვენი ქვეყნის ხაზიც, მისი ორბიზისა და კულტურულ მიღწევებს ასახვენ. უკვე პირი წელია, მსოფლიოს საფოსტო კავშირის კონვენციის შესაბამისად ვაჭარებოდა, რომლის თანხმადვე „საქართველოს ფოსტა“ მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყ-ნაში ისე ეკავი ხაზით, რომ ქონსაქონი ნებისართვის ადებია არ შექმნიდა. ეს კი პატარა საქმიანობა.

ქ-ნი ნანა ორბიზებს სამომავლო მართვად სახელმწიფო საფორმებში, რომელიც ეკავი ხაზით ეკავი ხაზით — ვურ სხვე და მართვის. მაგრამ, რაც არ უნდა იყო, ურთი რამ ცდება — „საქართველოს ფოსტა“ მართვად მუშაობს, მუშაობს კარგად და მართვად ჩვენი თანხმებულის ოკავშირ, მსოფლიოს რომელ კუბებზეც უნდა იმყოფებოდეს იგი, იმედი და სისარ-ული მაქვს.

მანანა იმესპედიანი

სელის ყივილი

ეროვნული

ეს სიტყვა წარმოთქვა ქალთა კოლონიის პატიმარმა მანა მხაღვრიძემ. მანა მხაღვრიძე ქალთა საბჭოს წარმომადგენლებმა ამ დაწესებულების ბინადართა ლიტერატურულ კონკურსში გამარჯვებულის სიტყვები და საჩუქრები გადასცეს. ეს კონკურსი ქალთა საბჭოს თაოსნობით მიეწესა, ჟიურის თავმჯდომარე იყო მწერალი ჭაბუა ამირეჯანი.

I – პრემია მიღო ნატალია ლამიაშვილი; II – მიატოვა ცხაბაძემ, სივლეები გაღვივა 10 ქალს. ჯილდოები გადასცეს ქალთა საბჭოს თიანეთში მყოფი ქმნილი კვაძიძე, ეურნალ „საქართველოს ქალის“ მთავარმა რედაქტორმა ნარგისა მგელიძემ. მასობრივად დიდი ჰობინაძე, იხნის რ-ის ქალთა საბჭოს თავ-რამ მანანა ჯიანაშვილი, სამგორის რ-ის ქალთა საბჭოს თავ-რამ ლილია ჩქარულა და სხვებმა. – თბილისის №5 დაწესებულებაში 120 ქალი ვიხლდით სსსკულს. ყველაზე პატარა ჩემს შორის თუცა წლისაა, ყველაზე მცირეა – 78 წლის. ქალი – ლეა, ბუია, და, შვილი. – ქალი – პატარა მხელი ვასაიფიქელია ერთმანეთთან, მაგრამ საბჭოდურად ეს ყველაფერი რეალურად და რეალურად თუკა ძალიან მხელია; მაგრამ მათიც ვუსწრებთ თვალს. მთელეების, მკვლელების, ლეების, და-მძებს მოხმარებამა ჯალის ცრემლიანი, ტკივილიანი ღლები,

თქვენ წარმოვიდგინეთ, წლებიც. ვეაქვს იმის დროც, მეგად ჩავუღრმავდეთ საკეთარ თავს, ვიფიქროთ ჩაღვივლ ცოცხალია გამი, და-ნაშუალ რომ ათიარა კანონმა. გულწრფელად მოვინანიოთ და ვიფიქროთ იმ დრომეც, როდესაც ჩვენ, ქალეი დაგებურნებებით უჩვეულობისგან გაიქცულ ჩვენს მონარგებულ, ჩვენზე გათიერებულ ღლებს, მამებს, მეუღლეებს. ასეთ ყოვამი მყოფი ვეილიობით არ დაგვარებთ მინაგანი სულეირი კულგურა, წიგნს, ქალაღს ვი-მეგობრებით და მას ვახლობთ ჩვენი განჯული გულის ნაფიქრს, ვინების ნაქარნახებს. ერთიადერთი მეგობარი მეზუც არ ველაღაგობთ და ჩვენი ყვითი ბუღს პოეზიამა, პროზამა. მალდობის მეგი რა გვეთქმის. თქვენ წარმოაჩინეთ ჩვენში არსებელი პოეზიის ნათელი. დაგვარწმუნეთ, რომ ჩვენ ქალეი ვართ და რომ ჩვენ უნდა გვექონდეს მოხვალი.

ღეღები და ექიმები

ზოგიერთი მშობლის ბამოცდილუბას, რომელსაც იხინი რეაქციის უხარვეზო, ამომავლი ასეთ კომენტარს უკეთებენ.

ოჯახში სამი ბავშვი იზრდება. როცა რომელიმე გაცივებას შეეცდობ, მამინევი ჩემოდელ პროფლაქტიკას ვუტარებ — თითოეულ ბავშვს კისერზე ჩამოეკიდებ „კინდერსიურპროზის“ ჭუჭრუტანებიან კოლოფს, რომელშიც ყოველდღე ახალდაჭრილ ნიორს ვებ. ნიორის სუნს მიკრობებს აფრთხობს.

მძიმი: ნიორს ნამდვილად ახასიათებს ანტივირუსული მოქმედება, მაგრამ გახსოვდეთ: ორ წლამდე ბავშვისათვის ნიორი არც ცხვირში და არც ყველზე არ შეიძლე-

ბა. მან შეიძლება გამოიწვიოს უეცარი სუნთქვის შეკავება.

ჩვენს ოჯახში კარტოფილი არა მარტო უსაყვარლესი საჭმელი, ძირითადი წამალიცაა.

ძლიერი ხელების დროს ბავშვს კარტოფილის კომპრესს ვუკეთებ. აი, როგორ: ეხარშა კანიანად. ვღებ ცელოფანის პარკში და გარედან პიურესავით გვჭეკვტ. შემდეგ პაკეტს ხელსაწმენდს შემოვახვევ და ბავშვს ზურგზე და მკერდზე ვაღებ. სჯობს დაძინების წინ.

მძიმი: ეს ძალზე ეფექტური პროცედურაა. კარტოფილის სითბო აფართოებს სისხლძარღვებს კანზე და ფილტვებშიც. ეი. ანთებაც სწრაფად ქრება.

ფ ლ ა ვ ი

500 გრამი კარტოფილი და აძენენე ხორცი პატარა კუბიკებად დაჭერით და მოშუშეთ. 2 ჩეხი კიბე რძითა და მარილსა და მარცვალში მოხარშეთ. 2 სტაფილი და 1 ჭარხალი გაჩხეთ და ზეთში ოდნავ ჩამოშეთ. ღონის ქაბახი ტენა-ფენა ჩააწვეთ ბრინჯი, კარტოფილი, ხორცი, ჭარხალი და სტაფილი. ზემოდან მოაყარეთ დაჭრულ რძითა და ხორციან რეოლებად დაჭრილი ხახვი, მოასხით ერბო ან ზეთი და შეათბეთ. დაანაწილეთ უდუგეო.

ხორცის ხუშულცოვანი კარტოფილის სალათასთან ერთად

4 კაცზე საჭიროა:

3 თავი ხახვი, 1 კიტრი, 5 სუფრის კოვზი ზეთი, 1 კვერციხე, შავი პილპილი გემოვნებით, 500 გრამი საქონლის ხორცის ფარში, 2 პამიდორი, 250 გრამი ხორცის ბულიონი, 750 გრამი მუნდინში მოხარშული კარტოფილი, 2 სუფრის კოვზი მძარი, რამდენიმე დერი მწვანე ხახვი, კამა, ცხმბი.

მოშაადების წესი:

თავიანი ხახვი დაჭერით, კიტრი კუბიკებად დაანაწილეთ, ხახვის 2/3 2 სუფრის კოვზ ზეთში მოშუშეთ, შეურიეთ ფარშს, დაუმატეთ კიტრი, მარილი, პილპილი. მოათავსეთ ცხმწასმულ ფორმაში და 30 წუთით გახურებულ დუღუმში შედგეთ.

კარტოფილი გაუცქვეთეთ და კარტებად დაჭერით. ცალკე ბულიონში შეურიეთ მძარი, ზეთი, მორჩენილი ხახვი, პამიდო, მარილი და მოასხით კარტოფილი.

ხორცის ხუშულცოვანი დაჭერით ნაჭრებად, კარტოფილის სალათას მოაყარეთ მწვანე ხახვი და კამა, გვერდით მოუწვეთ დაჭრილი პამიდორი და მიიტანეთ სუფრაზე.

ხაჭოთან სალათა

მსხვილ სახეზე ერთი საშუალო ზომის მოხარშული ჭარხალი დახეხეთ და მოუმატეთ ხაჭოში გატარებული 700 გრამი ხაჭო, წვრილად დაჭრილი ქინძი, კამა, 1 თავი ხახვი, 3 მოხარშული კვერციხე, გახეხილი ვაშლი და 50 გრამი დაზაფლი ნიგოზი. ბოლოს დაუმატეთ მაიონეზი და კარგად აურიეთ.

საქონლის ხორცი აოლკოპითა და პრასით

4 კაცზე საჭიროა:

500 გრამი საქონლის ხორცი, დაფინს ფთილი, 4 მარცვალი შავი პილპილი, 250 გრამი პამიდორი, 150-150 გრამი ბოლოკი და პრასი, 2 თავი ხახვი, 5 სუფრის კოვზი მძარი, წიწკა, 3 სუფრის კოვზი ზეთი, შაქარი, მარილი, მოშაადების წესი:

ხორცი კარგად გარეცხეთ და 1 ლიტრ მდუღარე მარილწყალში მოათავსეთ, ჩააყლით მარცვლოვანი პილპილი და დაფინს ფთილი, ხარშეთ ნელ ცეცხლზე 70 წუთის განმავლობაში.

პამიდორი გარეცხეთ, ბოლოკი გაასუფთოეთ და ჩალის ღვროსავით დაჭერით, მოაყარეთ მარილი. თავი ხახვი და პრასი რეოლებად დაჭერით. პამიდორი - 8 ნაწილად.

მოხარშული საქონლის ხორცი ზოლებად დაჭერით და სასალათეში სხვა კომპონენტებთან ერთად მოათავსეთ. მძარი, ზეთი და 2 სუფრის კოვზი წყალი ერთმანეთში აურიეთ, დაუმატეთ მარილი, პილპილი და შაქარი. მიღებული მასა მოასხით ხორცის სალათას და დადგით 10 წუთით.

ამ კერძს ძალიან უხვბა გახეხილი პური.

კვერცხის კლიოცაპი

4 კაცზე საჭიროა:

250 გრამი პურის ფქვილი, 6 კვერციხე, 125 მლ რძე, 80 გრამი კარაქი, 1 კონა მწვანე სალათა, 2 სუფრის კოვზი მძარი და აძენენე არაფანი, 3 სუფრის კოვზი ზეთი, მარილი, პილპილი, ერთი კონა მწვანე ხახვი.

მოშაადების წესი:

ფქვილი, 2 კვერციხე, რძე, ზეთი, 60 გრამი კარაქი და მარილი კარგად აურიეთ. მიღებული კლიოცის ცხმბი ორი კოვზით ავიღეთ და 10-12 წუთით ფრთხილად ჩავეშუათ მდუღარე მარილწყალში. გადაიტანეთ თუშვალანგზე და გადაავალეთ ცივი წყალში.

სალათა დაჭერით. ცალკე აურიეთ მძარი, ზეთი, მარილი, პილპილი და მოვასხით სალათას. მორჩენილ ცხმბში შევეთ კლიოცაპი, არაფანში ათქვიფეთ 4 კვერციხე და მოვასხით ზემოდან, მოაყარეთ წვრილად დაჭრილი მწვანე ხახვი. კლიოცაპს განრიარდ მოაყოლოთ მწვანე სალათა.

პერანის შექმნა შეგიძლიათ რეაქციებში - ე.კოსტავას ქ. №14. V საკრებლო

რეაქციის მისამართი
380096, ქ. თბილისი, შ.
კოსტავას ქ. №14.

რეაქტორის
ტელეფონი: 99-98-71

მასალები გადაეცემა სასწრაფოდ 20.05.2000 წ.
ყურნაბი ზელისწერილია დასაბეჭდვად
20.06.2000 ქაჯაღდის ზომას 60X90 სმ,
ფიხიკური ნაბეჭდი ფურცელი 5. ტირაჟი: 1000

გობალენსა და თეატრი ანტიკვალაბულო სული

„შეხვედრების სახლში“, რომლის შესახებ მკითხველს ჩვენი კვრბლის ერთ-ერთ ნომერში ვუახლოვით, თითონ სახსრული მხატვრის ნანა ახლელაძის მორიგი გამოცემა მოეწყო. ქალბატონ ნანას საბავშვო წლებიდანვე, თვითონ უმთრიაობ (ფეხი მოცილება), აფიქრებინს ძაღვითის მოეკება ხელი, დრო მოკლავს.

... შემოაბის კობლენზე, თქვაზე, ქსოვლების მონიერება. ხანგრძლივად გაღაწყვეტილი მისი ყოველი კომპოზიცია – პორტრეტი, ნაგურმორტი, ფერთა მუხამების უკუკარი გემოვნება და სანუგებ საკუთარი ხელწერით უთოვდ გამოარჩევს სხვათაგან მის ყოველ ნამუშევარს. სპეციალისტების აზრით, მათგან რამდენიმე ნებისმიერი მხატვრის კოლექციას დაამუშევრება. ჩინი ნანა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უმანბანგარულ პროფესორი და გამოცემების ხელისუფლების ფაქულტეტის უკუკარია. გობლენით აამუშავებდა: „ქართ ქრის“, „ნაგურის ხე“, „ჯახებები“, „ახათილები“, „მელის ნკარი“, „კლესიის“, „რედა“, „გურმანია“, „პრადო“. მისი ყოველი კომპოზიცია ესკიზის გარეშე აღვის დასრულებულ სახეს. საღებავად ნაგურალურ მასალას იყენებთ, ფერთა სახარტ გაუმის ქმნის: ენდრო, ზაფრანის ყვავილი,

სახვის, ლეღვისა და თუთის ფიოთეუდი, კაღის წყვოს, აღვის ჩნების ნაზი გონალობა შეაკეთი ექსპონატის ცალკეულ ლეგალებში. გობლენით დაიწყო, წელს თქვა მოსინჯა და... აქვე გაუმართლა.

ფერისაგე თიხი წლის 200-მდე ნამუშევარს მოიცავდა. გობლენი და თქვი ფერწერის ღონეზა ამუშავებული ნანას შემოქმედებით უცხოელ დასაოცრებლებზე დაინტერესდნენ, მკაცრებლებზე საკმაოდ გამოუჩნდნენ. ნებისმიერი ნამუშევარი სწორედ იმ რომ დაამუშევრებს ქართული გამოცემებით ხელისუფლების ექსპონატისა.

ხელოვნებათმცოდნე მარია კონცა თითოეული ნამუშევარი სურათი ფერწერული გაღაწყვეტაა. მართალია, თქვა საშუალო რიოულია, სამაგვიროდ მომეგებინა, მითუმეტეს, როცა იხიოი ოსტატობით ქმნი, როგორც ამას ნანა ახერხებს. თავისთავადობა, ინდივიდუალობა ახასიათებს მის თითოეულ კომპოზიციას. განსაკუთრებით გამოიყოფა მაღალ ნეროფესულ ღონეზე მსარეულულ ნაგურმორტებს, „ჯაგანს“, „ყვავილებს“, „ქოლგებს“, „ღრაკონს“, „რქებს“. დღის მონიერებით, რულუნებით, ეთნოგრაფიის და მამახასიათებელი ერის სიგანმურის

ღრმად წვლითა და ცოდნითა მხერხულად „ხეყსურული ორნამენტი“, თამამად შემოსიდა ვიქვა, რომ თითონ ნახაწვალისთვის დამახასიათებელი მნიშვნელობას სცოდნება და პროფესიონალიზმის ღონეზა აყვანიდა.

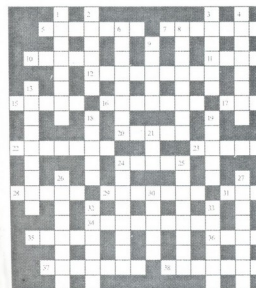
მხატვრისთვის და აიო დილგანებისთვის დამახასიათებელი ხელწერა აქვს მის ბავკის, ცოცხალი გონალობა ჩემვის სრულიად ახალი აღმოჩენაა. ახლახან „ესტერ გალერენში“ მოწყოლილ თეთისაწვალ მხატვართა გალოუნებზე მოწონება დაიხსახურა და საბავოო ავლით დამოკლება ნანა ახლელაძის ნამუშევრებში, დამოავალიერებულ მიიხიდა და ხელისუფლების მიმუხებზე მამის აღმოჩენილი.

... მხატვარი მის ყოველ წარმატებას კათერის გამგებს ნანული ამიკურს უწოდებს, რომელზეც ყველაფერი იღონა, რათა გამტკიცებულიყო მის სულში ფარულად ჩაბრუნული ბავკის თავისებულება სურვილი.

ფეხის სულის პატრონი, თბილი და კეთილშინიერი ბუნების, მშვენიერების აღმცხის და გენდის მხატვრული ქალბატონი ნანა, სხვაინაროდ ვერც „შეხვედრების სახლში“ თანამშრომელი იქნებოდა.

ნანული ბეკია

კოსმოსი

შინაზნულაზ: 5. ცხოველია დასაბჭერი შემოხლობა. 7. კვი, ფრინული, რომელიც აფრთვს რამდენიმე ხუთმინუთს საბოლოო სახეგნის (საფორტგეტისი), კანტრულ საწარმოებში, პარტიკერში და სხვ.). 10. ქართუ-

ლი კომპოზიციონერი, საბავშვო თატრის – დაკავებულნი სკურების“ ავტორი. 11. რამდენიმე თოთის, მარბამის და მისი. ერთდროული დაღა. 12. ოლია ჭაჭაგვიანის პოემა. 13. საბოლოო სარეგულბობის კანტრები. 16. ხნიცინობისთავებულობა, ძირეულ ხნიცინის ცელა ერთი და ახვე საეცეს სხვადასხვა ფორმისა. 17. სოფელი თბილისის რაიონში. 20. მდინარის, გბის პირველი გურცლებული მყენარე ასრის მოყვანილობა. 22. (მეღელ) თატრის – ბავკოსის ზედა იარეუი იაფუთისადა ადგილობრ. 23. ამშის ქალაქებში მანევი, სადაც ყველა საბრეული შეკაბრება, სიხეირებები, გამოიყენებს, კრებები და სხვ. 24. იტალიელი კომპოზიციონერი. 28. ქართული საეცრბალი ანსამბლი. 29. ერთდროული მუქმერობისიარე პრეპარატი. 31. სპორტული იარაღ – მრავალბრეკული ლითონი მანძილზე საბრეული. 34. დღის სკანი, რომელსაც აქვს დასაწყების დასაწყები. 35. თბილისი, იაფუთისადა ლეკტიკარა. 36. ფრანკული კომპოზიციონერი ქალი, მთავარი რილის მუქმრელებელი ფილმი „წოთი და მზე“. 37. მხივლი საჯარისო მუქმერი, რომელიც შედგება რამდენიმე მულქისა და პრივილეგიაგან. 38. საჯარი, მიქმელები და სხვა, რომელიც რამე ცნების, იღვის პარბობით ნიშნის წარმოადგენს. შინაზნულაზ: 1. საბავკო ბლეილი, რომ-

ლი ყველა მუქმერობის. 2. მუხანახდ მოვლებული ყრბების წავი. 3. ვახუნორცილებული იმელი, თუნება. 4. მონა, მახური პარამხანამი. 6. ქალაქი სახმ. – ახლ. საბრანგეთში. 8. პრეპარული დაბრუნული ჭურული ბუნების, საბოხი მუქმერობის. 9. მისი. გზში წახალაქება (ავტომობილი). 13. პერიოდული მოვლებული ერთდროული. 14. ხარტბის პრეპარული მთავარი მონაწილე, რომელიც დანბის გაღაწყვეტი ჩაყენით კავბის ხელი. 14. საბავკო ნახანი, რომელსაც მომართობა მოსკვის თეთმურნახი, ველსილი და სხვ. 18. ამერიკული ეთნოგრაფიის და რეგისორი. 19. სპორტული სარბილი დაბრკობების გაღაღახები. 21. მიქმევი ვულკანი კუნძულ კუსუბზე (აბხაზია). 24. ჩახთის წავის ახალბრეული ლითონის ჭურჭელი, რომელსაც შუამი დაბავბული აქვს საეცინებლ მალი, ხურღება ხანმართი. 25. ხარკი, რომელსაც ოჯახის მომორბეული პირი კომპონის მხლით უხდის საწარმელ თატრის ოჯახის შრომისებრბინი ვულკურ წყვრის. 26. სამი დიფერენციალური მანობის. 27. ხელი ერთი დელაბრირი ავტობატის, რომელიც ქალაქისან აქ ქვეყნებში მანისული მსახიობი ან მსახიობთა კოლეჯების გამოსვდა. 30. იმგლის უმღელად თავდაახნავრბობა მუქმერობითი გიგული. 32. ქართული კინორეჟისორი, პირველი ქართული მხივლი ფილმის „საქარის“ დამბრეული. 33. თბილისის ერთ-ერთი უბანი. შევღების ციალ ამამუკელბა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

1 ივნიზი

ბავშვთა
დაცვის
საერთაშორისო
დღეა